

Innhold

Hva er innovasjon - perspektiver i norsk innovasjonsforskning	12
<i>Hans Chr. Garmann Johnsen og Øyvind Pålshaugen</i>	
Hva er innovasjon?	13
Utviklingen av innovasjonsfeltet	14
Den nordiske modellen	16
Å forske på innovasjon	18
Avslutning: Et rammeverk for diskusjon	22
Bokens struktur	23

Del 1

OM KLYNGER OG SYSTEMPERSPEKTIVER	27
---	----

Kapittel 1

Klyngedannelse og begrepsdannelse - to sider av samme sak?	28
<i>Øyvind Pålshaugen</i>	
Innledning	28
Fra klustre til klynger	31
Når klyngebegrepet finnes - hvordan finne klyngene?	33
Flere definisjoner - flere klynger?	39
Four sizes fit all?	45
Definisjon = avgrensning = <i>lock-in</i> ?	52
Klyngedannelse - luftslott eller mirakelkur?	56
Avslutning	59
Referanser	61

Kapittel 2

Klyngegovernance - perspektiver

på styrt utvikling av klyngeprosjekter	63
<i>Roger Normann og Arne Isaksen</i>	
Innledning	63
Bakgrunn og avgrensning	64
Næringsklynger	66
Perspektiver på klyngegovernance	74
Diskusjon om perspektivene	87
Avslutning	91
Referanser	93

Kapittel 3

Strong Research and Innovation Milieus -

A New Regional Innovation Policy?	97
<i>Björn Asheim</i>	
Introduction	97
A historical expose - from Aristotelis' «techne» to VINNOVA's strong R&I milieus	99
Theoretical perspectives	105
Nordic examples of Strong Research and Innovation Milieus	116
Conclusion	122
References	123

Kapittel 4

Klyngeparadokset: klynger som oppskrift,

verktøy og fasit for utvikling av marin bioteknologi	127
<i>May-Britt Ellingsen</i>	
Innledning	127
Klynger - internasjonal oppskrift i møte med regionale realiteter	129
Klyngepolitikk - når teori oversettes til praksis	131
Klyngedanning - når politikk blir verktøy og fasit	134
Bioteknologi - ei global framtidsnæring	140
Et velegnet verktøy? Klyngeanalyse av marin bioteknologi i nord	143
Avslutning: Passer oppskriften?	148
Referanser	150

Del 2

OM INNOVASJONSFORSKNINGENS ROLLE

I REGIONALE INNOVASJONSSTRATEGIER 155

Kapittel 5

Regionale innovasjonsstrategier og anvendt forskning på innovasjon 156

Hans Chr. Garmann Johnsen

Innledning 156

Bakgrunn 157

VRI Agder som et lærings og utviklingsprosjekt 159

Erfaringer fra VRI i perioden 2007-2010 161

Hva med læring? 164

Problemet med ulike tolkninger av VRI 166

Kritisk innovasjonsforskning 169

VRI-programmet i et forskningsperspektiv -
«creating collaborative advantage» 171

«The Agder paradox» 172

Ulike tolkninger, mange konflikter, hva gjør VRI videre? 175

Avslutning 176

Referanser 177

Kapittel 6

Innovasjonsforskningen - ulike perspektiver og mulig integrasjon 179

Tom Johnstad

Innledning: Innovasjonsforskning - fag og politikk 179

Ulike faglige perspektiver på innovasjon - historiske linjer 180

Aktør og system 181

Innovasjon som en entreprenøriell prosess 182

Innovasjon som en ledelses- og styringsprosess 184

Innovasjon som intern samarbeidsprosess 185

Innovasjon som en åpen og interaktiv prosess 187

Innovasjon som en systemisk prosess 188

Et integrerende perspektiv 190

VRI-programmet - sprikende utgangspunkt og muligheter 191

Avslutning 193

Referanser 193

Kapittel 7

Det systemiske forskningsperspektivet på regionale

innovasjonsprosesser: Utfordringer for regionale forskningsfond 196

James Karlsen og Arne Isaksen

Innledning	196
Regionale innovasjonsprosesser: økt interesse, mindre forskning	197
Regionalt innovasjonssystem som analytisk begrep	200
Ulike innovasjonsmåter	203
Fra skyv av ny teknologi til markedetsbehov	205
Regionale forskningsfond	207
Forskningsutgifter fordelt på forskningsfondsregionene	209
Innovasjon og regional næringsutvikling	210
Noen utfordringer for regionale forskningsfond	214
Avslutning	216
Referanser	217

Kapittel 8

«Tools» for regional economic development: can

innovation research guide policies? The case of VRI Agder 219

Mariann Berge

Introduction	219
Methodology	221
Conceptual framework	222
Different modes of innovation	223
Implication for regional innovation policy	224
Context: The VRI programme and the Agder region, Norway	225
The innovation policy instruments (tools) in the VRI programme	226
Analysing the VRI Agder case	229
ICT-industry	231
Oil and gas equipment industry	233
Process industry	234
Culture industry	236
Conclusion	238
References	240

Del 3

PERSPEKTIVER PÅ INNOVASJON I OFFENTLIG SEKTOR 243

Kapittel 9

Forvaltningspolitikken fra reform til innovasjon -

behov for et utvidet innovasjonsbegrep 244

Hans Chr. Garmann Johnsen og Åge Johnsen

Innledning 244

Reform og ideologi 245

Fra reform til innovasjon 247

Hvordan definere innovasjon i offentlig sektor 249

Organisering(en) av innovasjonsprosessene 253

To kunnskapsnivåer 256

Tre faser i synet på styring av offentlig sektor 257

Fire offentlige kunnskapsregimer 261

Reformer som innovasjon: spøkelse eller velsignelse? 264

Avslutning 264

Referanser 266

Kapittel 10

Innovasjoner som kjempes fram: Fra politisk

nytenkning til institusjonell nyskaping 270

Tone Alm Andreassen

Innledning 270

Serviceinnovasjon i velferdsfeltet - analytiske perspektiver 272

Metode og data 277

Innovasjonsprosesser på velferdsfeltet - fire case 278

Betingelser for innovasjon i velferdsfeltet 285

Avslutning 289

Referanser 289

Del 4

OM SAMFUNNS- OG KULTURPERSPEKTIVER PÅ INNOVASJON 293

Kapittel 11

Regional innovation and the «catch» of women 294

Nina Amble

Introduction 294

Innovation as creative people in motion 295

The overlap in entrepreneurship and innovation	296
Youth entrepreneurship (YE) and innovation	297
Youth entrepreneurship in Akershus	298
Innovation partners	299
The innovation initiative: the FORNY programme	300
The syllabus in YE; A knowledge gap	302
The term innovation in interaction with context and gender	303
From YE examples to «Rethinking innovation» (Blake & Hanson, 2005)	304
Discussion: A road map to equality?	308
Conclusion: Gender mainstreaming in Norwegian	310
References	311

Kapittel 12

Innovation, culture and politics – An outline for

investigating criss-crossing Nordic cleavages	314
--	------------

Jon P. Knudsen

Introduction	314
Innovation systems – scope and geography	315
NIS or RIS?	317
Culture and Innovation	318
From Weber via Rokkan to Todd	320
The basic family typology	322
From family to culture	326
The Family typology and political ideologies	328
Culture and the Nordic innovation debate	331
Bridging Todd and Wicken	333
Possible lessons for policy research	336
Conclusion	339
References	340

Forfatterpresentasjon	343
------------------------------------	------------

Stikkord	346
-----------------------	------------